

IZVRŠILNI ODBOR
MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA
L J U B L J A N A.

Z A P I S N I K

62. redne seje Izvršilnega odbora MLO, ki je bila dne 7. aprila 1948. od 9. do 11. ure v predsedstveni sobi MLO.

N A V Z O Č I:

predsednik: Albreht Fran
podpredsednik: Maček Leopold
tajnik: Kovačič Leo
člani: Drobež Franc
Pleško Srečko
Puc Danilo
Lulik Anton
Trtnik Lojze
Gorjanc Joško
Stopar Viktor
Modic-Dekleva Marica
Kušlan Marička
Marentič ing. Vera
vabljeni: Sitar Franc - oddelek TP
Prezelj ing. Marjan - NK
Vrhovnik Stane - za notranjo upravo
Prosenc Živojin - za Javno tožilstvo
odsotni: Buser Tilka
Pretnar dr. Jože
Vrhovec Lojze
Tuma Branimir

Tov. predsednik otvori sejo ter naglasi, da je današnja seja IO MLO zadnja seja pred izvolitvijo novega IO. Z ozirom na namen tov. predsednika, da ne bo več kandidiral v nov IO, se navzočim poverjenikom toplo zahvali za sodelovanje pri njegovem delu in želi novemu IO najlepših uspehov.

Nato predlaga sledeči

d n e v n i r e d :

- 1.) Pregled sklepov 61. redne seje IO MLO
- 2.) Razprava o petletnem planu za sprejem na skupščini MLO
- 3.) Slučajnosti.

ad 1.) Pregled sklepov 61. redne seje IO MLO

Tov. predsednik preide k ugotavljanju izvršnosti sklepov Sklepi I., IV. in VI. so izvršeni.

k II. sklepu pripomni tov. tajnik, da se z ozirom na najaktualnejše vprašanje petletnega plana ni stavilo drugih zadev na dnevni red seje IO.

k III. sklepu se poverjenike ponovno opozori na izvrševanje predmetnega sklepa

k V. sklepu pripomni tov. tajnik, da je KLO Ježica ponovno zaprosil, da se seje z uslužbenci IO sklicujejo v popoldnevih, ker je uslužbenstvo v dopoldanskih urah polno zaposleno na rajonih odn. krajih.

K temu pripominja tov. Sitar, da je na popoldanskih sejah odziv s strani KLO-ov zelo šibak. Na prvi prihodnji seji tajnikov se bo poudarila obvezna udeležba referentov na sejah in se-

stankih, ki jih sklicujejo oddelki v popoldanskih urah.

K VII. sklepu - omenja tov. Sitar, da je o stvari razpravljajal s pomočnikom socialno-zdravstvenega oddelka tov. Slosarjem ter je predvidena ustanovitev posebne menze za tuberkulozne pri Perle-su. V tej menzi bi se prehranjevali le oni, pri katerih se bo ugotovila dejansko nevarnost okužbe. Zadeva pa še ni dokončno rešena.

ad 2.) Razprava o petletnem planu za sprejem na skupščini MLO.

Tajnik Kovačič poda naslednji referat:

Celotni plan je bil sestavljen po za to določeni metodologiji. So pa v planu mesta Ljubljane nekatere spremembe v primerjavi z zveznim oz. republiškim planom, to pa iz razloga, ker so v času od sestave zveznega odnosno republiškega plana do sestave plana mesta Ljubljane nastopili drugi vidiki, kot n.pr. počitniške kolonije so prvotno spadale pod socialno skrbstvo, dočim so sedaj vnešene pod prosveto.

Plan mesta Ljubljane je razdeljen na uvod, kjer je postavljena politična smer plana in na tri dele.

I. del obravnava v 1. poglavju osnovne naloge petletnega plana in to glede lokalne industrije, obrti, kmetijstva, gradnje stanovanj, trgovine in preskrbe, gostinstva in turizma, prometa, komunalne izgradnje, zadružništva, prosvete in kulture, socialnega skrbstva do splošnega pregleda petletnega plana, ki pokaže investicije in vrednostni pokazatelj plana. Poseben člen obravnava zadružništvo in RLO in KLO.

II. poglavje I. dela posega v glavni razvoj lokalne proizvodnje. Tu je podrobneje obrazloženo koliko in kje se bo investiralo in kako se bo razvijala ostala proizvodnja.

III. poglavje obravnava vse neproizvajalne panoge, ki služijo za dvig materialnega in kulturnega standarda prebivalstva. Kot prvo obravnava plan gradnje stanovanj, dalje cestni promet, komunalno izgradnjo, trgovino in preskrbo, gostinstvo in turizem, prosveto in kulturo, socialno skrbstvo in zdravstvo, delovno silo in kadre.

II. del obsega po isti razdelitvi primerjalni pregled planov, to se pravi količinski pokazatelj med letom 1946 oz. 1947 in leto 1951 - koncem petletke.

III. del pa obravnava izpolnjevanje in uresničenje plana.

Po petletnem planu se bo vrednost celotne lokalne proizvodnje dvignila od 1 milijarde 65 milijonov na 2 milijardi 333 milijonov. Celotne investicije na področju Ljubljane znašajo 1 milijardo 274 milijonov din, od česar odpade na proizvodjalne panoge 160 milijonov (industrija in kmetijstvo) na neproizvajalne panoge pa 1 milijardo 114 milijonov din. Glavno težišče je bilo prenešeno na dviganje standarda prebivalstva in bo za stanovanjske gradnje uporabljenih skoraj polovico vseh investicij. Za komunalno izgradnjo je predvidenih 264 milijonov, za dvig lokalne industrije, ki je potreben za čimprejšnjo gospodarsko osamosvojitve je predvidenih 108 milijonov din. Pri lokalni industriji se je vpštevala predvsem zadovoljitev širokih potreb in kot taka pride prvenstveno v poštev prehrabena industrija, kateri sledi kemična industrija, razredeljevanje artiklov, potrebnih za gospodinjstvo, nato tekstilna, usnjarska, predelovalna papirna industrija (zvezki, bloki itd.), elektroindustrija, kjer se bo prvenstveno povečalo izdelovanje likalnikov, kuhalnikov in drugih gospodinskih potrebščin. Za izvajanje novogradenj se je polagalo pažnjo industriji gradbenega materiala, za kar je po planu predvidenih 29 milijonov din in Kovinski industriji, ki bo izdelovala predvsem artikla, potrebne pri gradnjah.

V planu je predvideno znižanje polne lastne cene v svrhu stremljenja po pocenitvi proizvodnje in to povprečno 18%.

Skrbeti za dvig lokalne industrije je potrebno iz vidika samoesvojitve mestnega proračuna in predstavljajo dohodki lokalne industrije že v letošnjem proračunu okoli polovico vseh dohodkov iz gospodarstva.

Precejšnja važnost se je polagalo v planu tudi obrtništvo. Z ozirom na to, da je Ljubljana obrtniško mesto in da je obrtništvo važno kot dopolnilna proizvodnja oziraje se na kvaliteto proizvodov bo moral mestni ljudski odbor nuditi vso pomoč obrtništvo, tako glede organiziranja obrtno proizvajalnih zadrug, kakor glede organiziranja obrtniško-nabavno prodajnih zadrug. Mestni ljudski odbor bo moral dajati obrtništvo pomoč v dodeljevanju in kontroli pri dodeljevanju materiala, orodja in slično. Pri razvoju obrtništva pa je predvideno, da se bo hitreje dvigal razvoj obrtništva kot pa privatnega sektorja.

Kakšen obseg zajema obrtništvo v Ljubljani nam povedo številke iz republiškega plana, kjer vidimo, da bo v Ljubljani leta 1951 14% celokupne obrtniške proizvodnje Slovenije.

Do leta 1951 se bo dvignilo število obrtno produktivnih zadrug od 5 na 10, s sodelovanjem zadrug pa se bo število nabavno prodajnih zadrug dvignilo na 20.

Kmetijstvo. V skladu z načeli zveznega in republiškega plana upošteva tudi plan mesta Ljubljane v kmetijstvu dve najvažnejši točki 1) spremembo kultur in 2) zboljšanje kmetijstva z čim večjo uporabo umetnih gnojil. Po planu je predvideno zmanjšanje površine posejane z žitaricami, ki nimajo bistvenega pomena za Ljubljano, poveča pa se površina zeljenadi in krompirja. S povečanjem krmske baze, ki je tudi predvideno, se bo povečala živinoreja, prašičereja in perutninarstvo. Kljub 25% zmanjšanju površine žitaric pa se bo donos ob koncu petletke znižal le za 4%, ker se bo uvedlo v poljedelstvu mehanizacija in uporaba umetnih gnojil. Tudi tu se je polagala važnost združništvu. Zadruge morajo postati center poljedelskih predelov Ljubljane (St. Vid, Ježica, Polje).

Velika važnost se polaga mestnim in insustrijskim ekonomijam. Prve bodo služile za intervencijo na trgu z zgodnjo in pozno zelnjavo ter je zato predvidena gradnja toplih gred; industrijske ekonomije pa bi skrbele za zboljšanje prehrane v obratnih menzah.

Gradnja stanovanj. V gradnjo stanovanj so vložene največje investicije, da se čimbolj omili pereča stanovanjska kriza. MLO pa bo moral še nadalje vztrajati, da bodo predvidene gradnje stanovanj tudi v zveznih in republiških kapitalnih izgradnjah.

Trgovina in preskrba. Z ozirom na novo pojmovanje trgovine v novi Jugoslaviji, kjer trgovina ne sme donášati dobička, temveč mora zadovoljiti potrebe najširših množic in je treba v trgovini odpraviti spekulacijo, je oziraje na to postavljen plan trgovine in preskrbe ter plan trgovske mreže. Trgovska mreža se bo povečala tako v državnem kot združnem sektorju, blagovni promet pa se bo zato dvignil za 427%. Predvidenih je v toku petletke 9 odkupnih podjetij, dvig kulturnega trgovanja. Vzgojiti se mora nov kader, potrošnikom se mora nuditi čimveč raznovrstnega blaga, znižati se mora cena blaga, marža pa mora pasti izpod 8%.

Glede množične prehrane je predvidena otvoritev novih menz, število oskrbovancev v menzah pa se bo v toku petletke dvignilo od sedanjih 10.000 na 20.000. Poleg tega bo povečano število menz socialno-ždravstvenih in prosvetnih ustanov, dvigniti se mora kvaliteta in s tem kalorična vrednost prehrane.

Gostinstvo in turizem. Zlasti pereče je vprašanje hotelov in s tem v zvezi močno trpi tujski promet. Ljubljana se mora razviti v pravi center turizma Slovenije. V ta namen so predvideni za ponov-

no otvoritev hotelov Štrukelj, Soča, Belewue in Balkan. V planu je poudarjena kot izredna važnost izgraditev izletniških točk v mestu (sprehodi, smučišča, sankališča, športni prostori, igrišča za otroke itd.)

Komunalna izgradnja. Obstoječe komunalne naprave, med njimi vodovod in plinarja, so zastarele; zgrajene so bile pred 50 leti ter ne odgovarjajo sedanjim potrebam. Prav zaradi zastarelosti teh naprav so predvidene precejšnje investicije za njih obnovo in modernizacijo (kopanje novih vodnjakov, postavljanje novih rezervoarjev; zvišanje kapacitete rezervoarjev, razširitev omrežja cevovodov, postavljanje novih napajalnih cevovodov.) Samo za zbiralni kanal je predvidenih 69 milijonov din. Pri plinarni pa bo posebna skrb posvečena večji produkciji plina in stranskih proizvodov plina (koks, katran).

Zaradi pomanjkljive javne razsvetljave mesta je predvideno znatno zvišanje uličnih svetilk.

Plan polaga pažnjo tudi gospodinjskim servisom, kamor se bodo investirale precejšnje vsote in bo n.pr. javna pralnica imela kapaciteto 2.400 ton perila letno. Ustanavljanje skupnih pralnic pa se mora v toku nadaljnjih let razviti v tolikem obsegu, da bodo zajele in zadostile vse potrebe Ljubljane.

Izgled mesta se bo znatno izboljšal z uvedbo mehanizacije snajenja mestnih ulic in parkov, z razširitvijo površine parkov in izboljšanjem ureditve parkov, tako, da bo odpadlo na prebivalca mesto sedanjih 5.3 m² 6 m² površine.

S postavitvijo kafilerije, ki je nujno potrebna na področju mesta, se bo uničevala mrhovina, predelovala živinska krma in proizvajale tehnične maščobe za industrijsko predelavo.

Promet. Pri ustanovitvi tovarnega prometa ni bilo sistematičnega dela; primanjkovalo je tehničnih možnosti in denarnih sredstev (deviz). V petletki je predvideno razširjenje tovarnega prometa s povečanjem števila vozil, povišanjem procenta obremenitve tovornih vozil in zgraditvijo velike garaže za 100 avtomobilov.

Tlakovale se bodo vse prometne ulice s težkimi in lahкими tlaki in obnovili vsi poškodovani hodniki.

Za izboljšanje osebnega prometa je predvideno v petletki 15 novih motornih tramvajskih voz in trolleybusnih voz za zveza med mestom in Ježico. Predvidena je obnova kretnic in prog, postavitve dvotirnih prog na Celovski in Tržaški cesti.

Prosveta in kultura. Za pravilno izvajanje planskega gospodarstva je potreben dober kader, katerega vzgoji polaga plan izredno važnost. Ob koncu petletke je predvideno 100% zajetje mladine v sedemletke odnosno v nižje srednje šole, kar pa za Ljubljano ne bo velikih težkoč, dočim predvideva republiški plan 75%. V planu Ljubljane je predvidena gradnja osnovne šole na Vrhovcih, ureditev in graditev novih DID-ov in počitniške kolonije v Kraljevicu in Siljevicu. Za kulturni dvig Ljubljane je predvidena graditev mestnega gledališča, letnega gledališča, knjižnice, razširitev sedanje Sentjakobske knjižnice, ki se bo preuredilo v moderno knjižnico, ureditev muzejev.

Za vzgojo kadrov so predvidene velike vsote za zgraditev vajeniških domov in strokovno nadaljevalnih šol.

Investicije za fizkulturo so sicer majhne, bo pa v zvezi z investicijami fizkulturnih društev in ustanov tudi topogledno storjen znaten korak naprej.

Socialno skrbstvo in ljudsko zdravje. Tu se polaga prvenstveno skrb gradnji decjih jasli in decjih domov, da se omogoči ženam vključitev v produkcijo.

Poleg navedenega posveča plan mesta Ljubljane člen zadružništvu in RLO in KLO. Pomen zadružništva je tako velik, da je potrebno

pomoč, ki jo je MLO dolžan po planu nuditi razvoju združništva v obrti, trgovini in preskrbi, to se pravi, čimbolj razširiti trgovsko mrežo. Pomoč RLO in KLO pa je potrebna z ozirom na osamosvojitve teh odborov, t.j. decentralizacijo ljudske oblasti.

Tov. Stopar povprašuje ali bodo predmete, ki jih bo izdeloval mestni sektor, izdelovala tudi zvezna in republiška podjetja. Z ozirom na pridobljeno prakso je treba posvečati prih planški izdelavi artiklov posebno pozornost kakovosti izdelkov, ki se lahko doseže skupno z racionalizacijo materiala. Plan mora biti le okvir.

Tov. tajnik Kovačič pojasni, da so podjetjem lokalnega (mestnega) pomena prepuščeni v izdelovanje artikli predvsem široke potrošnje. Plan sam pa poudarja posvečanje posebne pozornosti na asortiment blaga.

Na nadaljnje vprašanje tov. Stoparja glede izdelovanja tramvajskih motornih voz pojasni tov. Puc, da nastopi tu predvsem vprašanje motorjev in spodnjega stroja tramvajev. Ta zadeva se centralno rešuje v Beogradu. Delavnice ECZ, ki so močno zastarele, pa bodo izdelovale priklopne voze.

Ing. Marentič Vera ima pomisleke proti realnosti plana kmetijstva, ki je predvideno na 25% znižanje površin žitaric, ker je treba upoštevati, da je tu močno udeležen privatni sektor, katerega ni moči v polni meri deligirati. Predvideno znižanje je za privatni sektor more biti le perspektivno. Največjo pozornost pa je v kmetijstvu posvetiti združništvu, ker bo od pravilne organizacije združništva močno odvisna pravilna preskrba Ljubljane s kmetijskimi produkti.

Tov. Gorjanc poudari, da bodo z dvigom gospodarskih podjetij porasle tudi finance od dosedanjih 115 milijonov ob koncu petletke na 165 milijonov upoštevaje dejstvo, da se bodo cene gotovim artiklom v tem času znatno znižale. Pri sedanji relaciji pa se lahko računa na dvojen dvig finančnih sredstev.

Tov. Sitar omenja, da je plan trgovine in gostinstva postavljen v okviru 31 milijonov, dočim je po plafonu kritih le 21 milijonov in se bo ostali del moral kriti iz kreditnega plana. Predvsem je važno vlagati denar v akumulativna podjetja in gledati na to, da se zadovolji potrebam, ki so v zvezi z dvigom življenjskega standarda prebivalstva.

Vsled nujne potrebe po boljših gostinskih obratih v okolici kolodvora, se je oddelk za trgovino in preskrbo razgovarjal z direktorjo pošte, da mu odstopi v njegov spodnje prostore novozgrajene poštne direktorije, kjer bi se otvorila moderna restavracija.

Tov. Drobež osporava realnost plana v gostinstvu, ko predvideva izpraznitev 4 hotelov. Za namestitve ljudi, nastanjenih v teh hotelih bodo potrebne nove zgradbe, za kar pa ni kredita.

K temu pripomni tov. tajnik Kovačič, da za izpraznitev hotelov ni potrebna zagotovitev denarnih sredstev v plafonu, temveč se bodo lahko sredstva krila iz kreditnega plana. Z novo uredbo, ki bo izšla pa bo velik del dobičkov ostal v podjetjih samih za potrebe investicij.

Tov. Gorjanc pripomni, da bo pri novih gradnjah ob Celovski cesti, v Savski koloniji vzporedno potrebno misliti tudi na ustanavljanje neobhodno potrebnih poslovnih prostorov (trgovine, mlekarne itd.).

Po končani debati stavi tov. predsednik osnutek petletnega plana mesta Ljubljane na glasovanje.

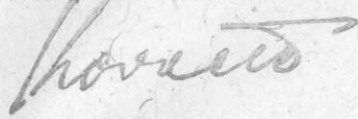
S k l e p :

Izvršilni odbor osnutek petletnega plana razvoja mesta Ljubljane v letu 1947 - 1951 soglasno sprejme.

Ker se k točki slučajnosti nihče ne oglasi k besedi, zaključí tov. predsednik sejo ob 11 uri.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Tajnik IO MLO
(Kovačič Leo)

Predsednik IO MLO:
(Albrecht Fran)

